

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

H.M.M. Hoogerwerf (PvdD)
(d.d. 8 april 2022)

Nummer
3839

Onderwerp
'Zet ook de knop om'

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

De gevolgen van de huidige hoge energieprijzen zijn onder andere energiearmoede, de hoge inflatie en een dalende koopkracht. De stijging van de energieprijzen is door de Russische inval in Oekraïne versterkt. Zaterdag 2 april werd de landelijke campagne 'Zet ook de knop om'¹ afgekondigd. We moeten minder afhankelijk worden van Russisch gas. Daarnaast blijft de klimaatopgave onveranderd actueel. Onderdeel van de campagne is de oproep van de Rijksoverheid aan burgers en bedrijven om energie te besparen door onder andere de thermostaat overdag niet hoger dan 19 graden Celsius te zetten en 's nachts op maximaal 15 graden Celsius.

1. *Bent u bekend met de overheids campagne 'Zet ook de knop om'?*

Antwoord

Ja, de overheids campagne is bekend.

2. *Zijn in het kader van deze campagne in het Provinciehuis en in andere provinciegebouwen in Zuid-Holland de bijbehorende maatregelen reeds doorgevoerd, dat wil zeggen overdag de verwarming op 19 graden en 's avonds op 15 graden Celcius? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Deze maatregelen zijn inmiddels doorgevoerd.

3. *Indien het antwoord op vraag twee 'nee' luidt, bent u in dat geval van plan om deze maatregelen in te zetten. Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Zie antwoord 2.

¹ <https://www.zetookdeknopom.nl/>

4. *Welke andere extra maatregelen gaat de provincie treffen om energie te besparen, zowel binnen de eigen organisatie als daarbuiten?*

Antwoord

- a. *Binnen de eigen organisatie.*

PZH was al actief bezig met het beperken van energieverbruik d.m.v. actief beheer van het gebouwbeheersysteem en de gebouwinstallaties. Het provinciehuis heeft geen gasaansluiting, de warmtebehoefte wordt verzorgd door de WKO en de stadsverwarming wordt door Eneco duurzaam opgewekt. Naast het provinciehuis is het omlaag brengen van de thermostaat ook toepasbaar op de buitenlocaties van DBI. Voor buitenlocaties en steunpunten DBI die niet bemenst zijn, wordt de temperatuur permanent op 15 graden gezet. Naast het straks op te leveren verduurzaamde gebouw C van het provinciehuis wordt momenteel de laatste hand gelegd aan een masterplan verduurzaming voor de bouwdelen A, B, D en E. Met de uitvoering daarvan zal in de komende jaren worden voldaan aan de wettelijke bepalingen vanuit het Rijk (labeling en erkende maatregelen) en aanvullende ambities van GS en IPO tav verduurzaming. De insteek zal zijn om dit op basis van vaste vervangingsmomenten vanuit een DMJOP (duurzame meerjarenonderhoudsplanning) te realiseren.

Klimaatmitigatie is als een dwarsdoorsnijdend thema benoemd door de provincie. Dit houdt in dat bij alle dossiers klimaatmitigatie, en dus ook energie, meegewogen dient te worden. Op verzoek van PS heeft het college toegezegd een klimaatparagraaf toe te voegen aan statenvoorstellen. In deze paragraaf dienen de effecten van het voorstel op het klimaat inzichtelijk te zijn gemaakt.

- b. *Buiten de eigen organisatie*

De provincie werkt aan energiebesparing in de gebouwde omgeving en de industrie. De glastuinbouwsector heeft zelf een besparingsaanpak 'Het Nieuwe Telen' binnen het programma 'Kas als Energiebron'. Daar hebben we als provincie geen actieve rol in.

Elk jaar stellen we de meterstand waarin de stand van zaken rond de energietransitie in Zuid Holland is opgenomen.

Inzet voor gebouwde omgeving

Voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving staat primair de gemeente aan de lat. De provincie stimuleert en ondersteunt hen in de visie-, strategie en planvorming, en (wijk)uitvoering door het faciliteren van kennisdeling en kennisopbouw, (het vinden van) financiering en ontwikkelen van tools. We onderhouden het netwerk van gemeenten, nemen deel aan de werkgroepen energiebesparing van verschillende RES-regio's en leggen lijnen naar het Rijk, VNG en andere partners met wie we de kennis en inzichten delen en zo input voor het landelijk beleid.

De provincie is benaderd door het Rijk voor deelname aan de landelijke verduurzamings-coalitie. Hiervoor hebben we een aantal voorstellen aangedragen waarin we een aantal bestaande activiteiten kunnen versterken in samenwerking met het Rijk. We zijn in afwachting van de reactie van het Rijk.

De provincie is aangesloten bij de werkgroepen energiebesparing in de verschillende (RES)-regio's. Hier wordt een actieve bijdrage geleverd en we verbinden de regio's met de ontwikkelaars van het Nationaal Isolatie Programma. Er worden leerkringen georganiseerd voor gemeente ambtenaren over de gemeente brede bespaar- en isolatie aanpak.

Voor een beter inzicht in de bespaar mogelijkheden is een tool ontwikkeld waarin de huidige en toekomstige warmtevraag te analyseren is. Deze tool is recent opgeleverd en zal actief onder de aandacht worden gebracht bij de regio's en gemeenten.

Verder werkt de provincie in samenwerking met Drechtsteden aan tools om de uitvoering van transitie concreter te maken door specifieke selecties gebouwen te koppelen aan concrete werkpakketten en plannings.

Daarnaast vindt inzet plaats voor diverse doelgroepen:

- Afgelopen jaar zijn diverse initiatieven gestart voor bedrijven, waaronder de duurzame bedrijvenroute. Deze pilots zullen geëvalueerd worden, kennis gedeeld, en waar gewenst vervolg aan gegeven;
- Naast het stimuleringspoort werkt de provincie aan intensivering van de handhaving van de verplichte energie besparingsnorm in de utiliteit (verplicht label C) via onze samenwerking met de omgevingsdiensten;
- Het ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed loopt op schema. Hier voor worden rijksmiddelen ingezet. Dit jaar komen er naar verwachting extra middelen beschikbaar waar de provincie een aanvraag voor zal doen;
- De provincie heeft onderzoek gedaan naar de verduurzaming van gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. Deze maand zijn resultaten gedeeld met u en zullen op basis van deze resultaten gemeenten worden ondersteund die niet binnen het ontzorgingsprogramma vallen.
- Via het programma Inclusiviteit werkt de provincie mee aan versnelling van besparing en isolatiemaatregelen voor huishoudens met een laag inkomen in nauwe samenwerking met gemeenten, sociale partners, lokale initiatieven en bewoners.

Inzet voor de Industrie

In samenwerking met Deltalinqs en I-tanks werkt de provincie aan Energie Innovatie Studies waar bedrijven volledig worden doorgelicht op energiebesparende maatregelen.

Via de DCMR adviseert de provincie de industrie op bovenwettelijke energiebesparende maatregelen.

Sinds de meerjaren afspraken (MJA's) met het Rijk zijn beëindigd, actualiseert de provincie de vergunningen van de industrie ook op energiemaatregelen (tijdens de looptijd van de MJA's was dat niet mogelijk). Vanaf 1-12 2023 zal de verplichte 5 jaar terugverdiendtijdregel ook voor de ETS-industrie gaan gelden. Dan zal daarop gehandhaafd moeten worden (door wie, Rijk of provincie, is nog niet afgesproken).

De provincie heeft reeds een reguliere taak in de handhaving voor en ondersteunt Omgevingsdiensten in de handhaving van de energiebespaar- en informatieplicht

Naast deze activiteiten heeft de provincie onlangs het BotlekStoomnetwerk gesubsidieerd waarbij 150 miljoen m³ gas (=100.000 huishoudens) zal worden bespaard door de inzet van (rest)stoom in de industrie. Geen energiebesparing (wel energietransitie) maar wel besparing van inzet van (Russisch) gas.

5. *Welke voorlichting wordt door de provincie gegeven over energiebesparing in het kader van de energietransitie?*

Antwoord

De provincie communiceert regelmatig over de energietransitie. Er worden voorbeelden en nieuws gedeeld via diverse kanalen voor diverse doelgroepen. Binnen de diverse bovengenoemde projecten en programma's zoals Inclusieve transitie, ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed en de duurzame bedrijvenroute is de provincie als partner of opdrachtgever betrokken in de voorlichting aan de doelgroepen.

